

KURJER WILEŃSKI

Rok VI.

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

Nr. 71 (1416)

Kowarski, Himelfarb i Fejgin

TELEFON 562 WILNO SZOPENA 8

Składy prowincjonalne: Dakszy, Druja, Widze, Brasław, Głębokie, Wołożyn, Roducziszki

Na zbliżający się sezon nasenny oferujemy

KONICZYNĘ i TYMOTKĘ

we wszystkich gatunkach w Wilnie oraz ze składów prowincjonalnych.
Dla prowincji — specjalne ulgi.

892 6

Federalizm i unifikacja.

(Dwa prądy we współczesnych Niemczech).

Berlin, w marcu.

Konflikt pomiędzy dążeniami unifikacyjnymi a federalistycznymi w Niemczech współczesnych sprowadza się do zagadnienia: państwa czy prowincji? Zwolennicy unifikacji pragną stworzyć na wzór Francji i Hiszpanii prowincje niemieckie, zamiast istniejących państw i państwa Rzeszy. Federaliści przeciwnie, chcą zachować a nawet wzmocnić ich suwerenność. Sprawa wzajemnego stosunku składowych części republiki niemieckiej jest znacznie uproszczona dzięki temu, że w odróżnieniu od wielu innych państw nie jest wcale związana z trudnym i drażliwym problemem mniejszości narodowych. Konflikt pomiędzy prądami centralistycznym i odśrodkowym w Niemczech tkwi nie w różnicy języka i narodowości, lecz w historycznej tradycji samodzielnego bytu państwowego poszczególnych krajów Rzeszy, oraz w różnicach kulturalno-psychicznych liczących szeregów niemieckich. Szczególnie silnie i jaskrawo występuje ta różnica między Bawarczykami i Prusakami i niejednokrotnie doprowadziła, doprowadza i prawdopodobnie doprowadzi jeszcze nieraz do mniej lub więcej poważnych zatargów między Monachjum i Berlinem. W tej walce centralizmu z federalizmem w Niemczech Bawaria występuje na czele sił odśrodkowych. W Monachjum padło wyrażenie, że Berlin — „Deutschlands Wasserkopf”, t. j. głowa cierpiąca na obrzęk.

Ani zwolennicy unifikacji, ani też federaliści nie uważają za rzecz idealną współczesnego podziału terytorjalnego Niemiec i podział kompetencji pomiędzy państwem a oddzielnymi krajami. Istnienie ogólnoniemieckich władz a równocześnie pruskich, bawarskich, saskich i innych niezawodnie doprowadza do dwuwładztwa, konfliktów i zbytecznych wydatków. Wyrażenie to występuje na przykładzie Berlina, gdzie równocześnie istnieje rząd niemiecki i pruski. Jeżeli nadto np. rząd niemiecki opiera się na partii prawicowej, a rząd pruski na lewicy lub naodwrot — tarcia obydwu rządów mogą przybrać bardzo poważny charakter.

Miało to naprzykład miejsce wówczas, gdy rząd niemiecki nie dał zezwolenia na związek komunistyczny, „czerwonych frontowców” a rząd pruski uchylił ten zakaz. W wyniku tych sprzecznych decyzji w jednej części Niemiec zabroniono utworzenia powyższego związku, a w innej części zezwolono.

Takie konflikty nie zawsze oczywiście, doprowadzają do tego rodzaju poważnych rezultatów, jakim w swoim czasie było zbrojna interwencja Niemiec w Saksonii. Lecz sam fakt, że mogło dojść do tego, że pan generał Müller mógł z rozkazu rządu niemieckiego obalić rząd saski, niewygodny dla Berlina, świadczy o niebezpieczeństwie wielowładztwa. I jeżeli tak ostre zatargi są rzadkie, to jednak tarcia pomiędzy rządami są zjawiskiem codziennym, wynikającym ze sporu o kompetencje. Były czasy, gdy na granicy Turyni i Bawarii koncentrowały się wojska

Problem mniejszości narodowych.

Przemówienie min. Zaleskiego.

Onegdaj w Resursie Kupieckiej w Warszawie odbył się doroczny bankiet T-wa badania zagadnień międzynarodowych, na którym min. spr. zagr. Zaleski wygłosił obszerny odczyt na temat zagadnienia mniejszości na terenie międzynarodowym. Prelegent stwierdził, że na losy problemów międzynarodowych wpływają decydująco nie tylko współczynniki stałe, jak: geograficzne położenie, konfiguracja państwa, jego przeszłość historyczna, liczebność i t. d., ale czynniki zmienne, jak ogólna konfiguracja międzynarodowa oraz wewnętrzna polityka danego państwa.

Od tych dwóch współczynników zależy jest dyplomata, któremu powierzono zostało spełnienie międzynarodowym terenie jakiegoś zadania.

Przechodząc ad rem min. Zaleski przedstawia źródło dwóch wniosków w sprawie mniejszości: Danduranda oraz Stresemanna. Dwa te wnioski wpłynęły na porządek dzienny zupełnie niezależnie od siebie. Przypadek tylko zdarzył, że zbiegły się ze sobą.

Pierwszy z nich — wniosek Kanady był wynikiem położenia tego kraju, który przez aktywność zewnętrzną dąży do uniezależnienia się od Anglii i którego rząd obecny, zmuszony do ubiegania się o względy nie anglosaskiej mniejszości drogą aktywnej polityki w sprawie mniejszościowej stara się swoją mniejszość dla siebie pozyskać.

Inny zupełnie charakter miał wniosek niemiecki. Stresemannowi chodziło o rozszerzenie ram traktatów mniejszościowych, chodziło o cele uboczne, egoistyczne. To że wniosek niemiecki natrafił na zdecydowany opór nie tylko państw obarczonych zagadnieniem mniejszościowych, ale, w ogóle państw, które przeżywały własne cele promotorów akcji mniejszościowej na terenie Ligi. Jeżeli zwążyć, że jak to na ostatniej sesji Rady zostało stwierdzone, zadaniem Rady Ligi „jest konserwacja państw a nie ich podważanie i ich dezagregacja. Ze zadaniem traktatów mniejszościowych jest asymilacja państwową mniejszości — odpór dany wnioskodawcom niemieckim jest zupełnie zrozumiały.

Wskazawszy w dalszej części swego przemówienia na pewne w stosunkach polsko-niemieckich odprężenie, prelegent przewiduje, że opracowane ostatecznie i odpowiednio skorygowane wnioski Danduranda i Stresemanna niewiele dla sprawy mniejszościowej wniosą nowego. Wnioski te bowiem zmieniają zobowiązania mniejszościowe, czemu ogromna większość państw się sprzeciwia.

SPRZEDAMY AKCJE okaziejskie i imienne SPÓŁKI AKCYJNE „Papier” w WILNIE.
Zgłoszenia P. adr.: „Dom Książki Polskiej” Warszawa, Plac Trzech Krzyży 8. 925

wodnie obrona katolickich południowych Niemiec przed zachłannością Prus, dążących do wskrzeszenia hegemonii, którą posiadały za czasów cesarstwa. Walka ta się toczy, przybiera niekiedy ostrą formę (jak np. czasowe odwołanie posła pruskiego z Monachjum), ale byłoby błędem mniemać, że istnieją w Niemczech poważne stronnictwa, któreby przekładały kilka odrębnych państw niemieckich nad istniejące jedno państwo związkowe. Tak dalece antagonizm nie sięga. Spór toczy się głównie o rozdział kompetencji między rządem ogólnopństwowym a rządami krajowymi. I chociażby spór ten przybrał formę napastującą, trudno się spodziewać, by mogło dojść do takiego spotęgowania prądów separatystycznych, któreby rozsadzili istniejący obecnie związek.
Dr. Grzegorz Wirszubski.

S. + P.
HELENA z MACIEJKIEWICZÓW BARTELINA
żona por. 4 p. s. p., b. studentka Wydziału Sztuk Pięknych U. S. B., po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona św. sakramentami, zasnąła w Panu d. 20 marca r. b. w Rajczy, przeżywszy lat 26. — Nabożeństwo żałobne odbędzie się dn. 26 b. m. o godz. 9 rano, w kaplicy garnizonowej (Zauł. św. Ignacego), poczem nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz Rossa.
O czym zawiadamia przyjaciół i znajomych stroskany mąż. 923

Zamknięcie sesji budżetowej Sejmu i Senatu.

(Tel. od własnego korespondenta z Warszawy).

Wczoraj po ogłoszeniu wyniku głosowania nad budżetem zjawił się w Sejmie minister spraw wewnętrznych, w zastępstwie nieobecnego prezesa Rady Ministrów i odczytał orędzie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, zamykające z dniem dzisiejszym sesję zwyczajną i budżetową Sejmu.

Wkrótce po zamknięciu sesji Sejmu zjawił się w kancelarii senackiej sekretarz prezesa Rady Ministrów kpt. Dąbrowski, który doręczył dyrektorowi biura Senatu orędzie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej o zamknięciu sesji Senatu.

Kiedy Sejm zostanie zwołany na sesję nadzwyczajną?

(Tel. od własnego korespondenta z Warszawy).

Po zamknięciu sesji Sejmu główne zainteresowanie skierowane jest na to, kiedy Sejm zostanie otworzony na sesję nadzwyczajną, która ma zająć się rewizją Konstytucji. Co do tego jednak istnieją tak kranicowo rozbieżne zdania, że trudno byłoby w tej chwili dokładnie sprecyzować termin. W każdym bądź razie — jak się dowiadujemy — w łonie rządu nie zostało jeszcze zdecydowana kwestia zwołania ciała ustawodawczego na sesję nadzwyczajną. Prawdopodobnie decyzja co do tego nastąpi dopiero po świętach.

Podziękowanie Marszałka za życzenia imieninowe.

WARSZAWA, 25. III. (Pat.) Gabinet ministra spraw wojskowych komunikuje: Pan Marszałek Piłsudski dziękuje serdecznie tym wszystkim instytucjom, zrzeszeniom, delegacjom i poszczególnym osobom, które w roku bieżącym pamiętały o dniu jego imienin, składając mu życzenia i tak liczne a cenne dowody pamięci. Pan Marszałek przy tej okazji pragnie zapewnić wszystkich, którzy bądź złożyli osobiście swoje podpisy w Belwederze, bądź dowody swej pamięci przesłali w innej formie, że wszystkie te życzenia są dla niego niezmiernie miłe i drogie.

Pogrzeb marsz. Focha.

PARYŻ, 25. III. (Pat.) Trumna ze zwłokami marszałka Focha w niedzielę wieczorem przeniesiona została z pod Łuku Triumfalnego do katedry Notre Dame. Przy dźwiękach trąb kondukt z duchowieństwem na czele wszedł do kościoła. Za trumną szła pani Foch w otoczeniu swoich dzieci i ministrowie Painlevé, Maginot, Laurent, Eynac, Poncet, Loucheur i gen. Geuraud.

Trumnę złożono w jednej z kaplic poczem przedstawiciele duchowieństwa odprawili zwykłe modły i pokropili trumnę święconą wodą. Dookoła katafalku objęli ponownie straż oficerowie i księża, byli uczestnicy wielkiej wojny. Przed katedrą gromadzą się stale olbrzymie tłumy publiczności.

Epilog przykrej sprawy.

WARSZAWA, 25. III. (Pat.) W dniu dzisiejszym p. minister przemysłu i handlu Kwiatkowski nadał na ręce marszałka pismo, w którym wobec szczególnej atmosfery, jaka się wytworzyła około sprawy wykupu do Amstelbanku akcji przemysłu naftowego gazów ziemnych (chodzi o głośną sprawę Towarnicki — Langer i s. p. Miklaszewski. Red.), prosi p. marszałka o wycofanie odnośnego projektu ustawy.

Spisek komunistyczny w Bułgarii.

SOFJA, 25. III. (Pat.) Policja zdołała wykryć nowy spisek komunistyczny, którego nici sięgają do Moskwy. Aresztowano kilka osób, w tej liczbie jednego emisariusza III Międzynarodówki, który pod przybranym nazwiskiem zamieszkiwał w Sofii. Znalezione przy nim znaczne sumy pieniężne w dolarach. Spisownicy rozpowszechniali odezwy i literaturę wyrotową, dążyli do zbolszewizowania młodzieży uniwersyteckiej oraz robotników w całym szeregu przedsiębiorstw.

Sensacyjne aresztowanie we Lwowie.

Echa napadu na listonosza.

(Telefonom z Warszawy).

We Lwowie aresztowano wczoraj ukrainca studenta IV roku praw Zdobujsza Knysza, zamieszkałego w ukraińskim domu akademickim. Policja znalazła przy nim szereg receptisów nadawczych i między innymi receptis na 20 zł., t. j. sumę, jaką przyniósł swego czasu listonosz, na którego dokonano zamachu przy ul. listonosza piętynego we Lwowie.

Gigantyczna podróż „Zeppelina”.

MARSYLJA, 25. III. (Pat.) Sterowiec „Zeppelin”, który odleciał z Friedrichshafen o g. 0.54 w gigantyczną podróż, przeleciał nad Marsylją o godz. 7.45 rano, kierując się na wschód.

Obstalunek na 1 miliard dolarów.

Amerykani reorganizują sowiecki przemysł metalurgiczny.

Rząd sowiecki zawarł z amerykańskim konsorcjum metalurgicznym umowę na wybudowanie 18 nowych i rekonstrukcję 40 starych hut i fabryk metalurgicznych. Koszt budowy i doglądu technicznego mają wynosić około 1 miliarda dolarów, płatnych w ciągu kilkudziesięciu lat.

Wiadomości z Kowna.

Wymiana aktów ratyfikacyjnych.

Wymiana aktów ratyfikacyjnych umowy polsko-litewskiej w sprawie t. zw. małego ruchu granicznego odbędzie się w Kownie. Do Kowna ma przybyć specjalny delegat rządu polskiego, który przywiezie z sobą akt ratyfikacji umowy przez Polskę i wymieni go na akt analogiczny litewski.

Wyrok uniewinniający.

Wojskowy sąd w Kownie rozstrząsał sprawę b. oficera polskiego Szeligowskiego, który był oskarżony o to, że będąc obywatelem litewskim, służył w armii polskiej.

Sąd wojskowy uniewinnił Szeligowskiego, gdyż stwierdził, że podczas służby w armii polskiej Szeligowski nie był jeszcze obywatelem litewskim.

Szeligowskiego bronił adwokat Robinson, b. prezes frakcji żydowskiej w sejmie kowieńskim.

Wycieczka dziennikarzy polskich do Kowna.

Na ostatnim posiedzeniu związku dziennikarzy litewskich omawiana była sprawa wycieczki dziennikarzy polskich do Litwy. — Wycieczka spodziewana jest w lecie bieżącego roku. — W/g „Naszego Echa”, do Litwy mają przybyć Tuwim i Lechoń. (?)

Prem. Bartel zaniemógł.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy).

P. prem. Bartel zaniemógł skutkiem przeziębienia. P. prem. nie opuszcza swego mieszkania, jednakże nie przestał urzędować i pracuje w swoim prywatnym gabinecie w przydzium Rady Ministrów.

Wojew. Raczkiewicz w Warszawie.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy).

W Warszawie w sprawach służbowych bawią wojewodowie: wileński Raczkiewicz i białostocki Kirst.

Min. Staniewicz na fundusz dyspozycyjny Marszałka.

W związku z odezwą mjr. Kleszczyńskiego, nawołującą do składania drobnych sum pieniężnych na skreślony przez Sejm fundusz dyspozycyjny ministra spraw wojskowych Marszałka Piłsudskiego — minister reform rolnych, Staniewicz złożył na ten cel swoją pensję kawalera orderu „Virtuti Militari”, w wysokości 300 złotych.

Praca w urzędach przed świętami.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy).

Z powodu świąt Wielkanocnych urzędowanie w ministerstwach i urzędach państwowych kończy się w dniu 29-go b. m. o godz. 13, zaś w dniu 30-go b. m. o godz. 12. Dnia 31-go marca i 1-go kwietnia wolne są od zajęć. Normalne urzędowanie rozpocznie się we wtorek dnia 2-go kwietnia.

Buraki Bekendorfy żółte i czerwone, Mamuty, Półcukrowe.
Marchew biała z zieloną główką, St. Valery, żółto-pomarańczowa.
Owies Najwcześniejszy Niemleczński.
znanej hodowli nasion
K. Buszczyński i Synowie
posiada na składzie
WILEŃSKI SPÓŁDZIELCZY SYNDYKAT ROLNICZY
w Wilnie, ulica Zawalna № 9.
878 0

JAN BUŁHAK
ARTYSTA - FOTOGRAF
Jagiellońska 8, telefon 918, przyjmuje od godz. 9-5

Związek strzelecki weźmie udział w akcji przeciwpowodziowej.

Wileński obwód związku strzeleckiego zadeklarował swoje usługi w komitecie przeciwpowodziowym. Jak się dowiadujemy, prowincjonalne związki strzeleckie również zgłosiły akces do walki ze spodziewaną powodzią.

SEJM I SENAT.

Ostatnie przedświąteczne posiedzenie Sejmu.

Makowiec z figami na święta. Odrzucenie wniosku o obradach nad rewizją Konstytucji. Zamknięcie sesji Sejmowej. Nieudana dywersja endemiczna.

(Tel. od własnego korespondenta z Warszawy).

Wczoraj sesja budżetowa Sejmu została zamknięta. Ostatnie posiedzenie plenarne Sejmu, które rozpoczęło się o godz. 11 rano i trwało aż do godz. 11 w nocy. 12-godzinne bez przerwy posiedzenie plenarne odbyło się w sposób wyjątkowo szybki i faktycznie zakończyło się przed zamknięciem sesji, które już było oczekiwane w kołach politycznych, musiał załatwić cały szereg pilnych spraw państwowych, a przede wszystkim rozpatrzyć poprawki Senatu do preliminarza budżetowego i uchwalić budżet na rok 1929-30 w ostatecznej jego formie, albowiem — jak wiadomo — od pierwszego kwietnia rozpoczyna się rok budżetowy.

Po ostatecznym obliczeniu, wydatki budżetu wynoszą 2.787.787.731 zł, dochody 2.954.967.414 zł. Nadwyżka budż. wynosi zatem 167.179.683 zł.

Posiedzenie wczorajsze, mimo iż było tak długie i nużące, należy właściwie i faktycznie zaliczyć do najmniej ciekawych posiedzeń sejmowych. Na wstępie posiedzenia odbyła się jeszcze dyskusja nad exposé p. prem. Bartla i nad wnioskiem w sprawie położenia gospodarczego kraju, oraz środków zapobiegawczych, która nie przyniosła ani jednego ciekawego momentu, ani jednej nowej myśli.

Słuszną i bardzo charakterystyczną ocenę tej dyskusji dał pos. Sanjoja, który nazwał ją „makowcem z figami, jaki p.p. posłowie przygotowują sobie na święta Wielkanocne dla swoich wyborców”. Chcą oni z jednej strony mieć materiał do relacyjnych wieców, z drugiej strony — wnioskiem tym chcą obmyć swe ręce z operacji postawienia p. min. Czechowicza przed Trybunał Stanu.

Ponadto Sejm odrzucił wniosek klubu B. B., proponujący, by komisja konstytucyjna Sejmu pracowała nad zgłoszonymi projektami rewizji Konstytucji w czasie przerwy pomiędzy sesjami. Większość Sejmu, odrzucając ten wniosek, uzasadniła i regulaminowo i konstytucyjnie, dała dowód, iż nie chce ze względów ściśle politycznych zająć się najważniejszym tem Sejmu zagadnieniem, t. j. rewizją Konstytucji.

Obecna Konstytucja powołała ten Sejm do zrewidowania naszego prawa państwowego i dlatego obecna kadencja powinna być poświęcona zagadnieniu rewizji prawa państwowego. Tymczasem — jak to mogliśmy się przekonać z obecnej sesji sejmowej — kluby opozycyjne bynajmniej nie kwapią się do rozpoczęcia pracy nad rewizją Konstytucji, wysuwają natomiast cały szereg drobnych spraw na pierwszy plan, usuwając w cień zagadnienie najważniejsze. Odrzucając wniosek B. B., większość Sejmu opozycyjna, chciała w ten sposób steryzować rząd i skłonić go do zwolnienia sesji nadzwyczajnej. Opozycja bowiem przypuszcza, że rząd, któremu tak zależy na rewizji prawa państwowego, zwoła sesję nadzwyczajną, skoro nie będzie mogła pracować komisja konstytucyjna.

W tej chwili trudno jest przesądzić, czy ten tenor, spowodowany uchwałą sejmową, będzie miał swój skutek. W każdym razie skonstatować należy, iż inicjatorzy mogą się mocno przeliczyć w swoich rachunkach.

Pod koniec wreszcie posiedzenia o godz. 9 wieczorem Sejm przystąpił do uchwalenia budżetu państwowego na przyszły rok budżetowy. Odrzucono 213 głosami przeciwko 118 poprawki Senatu o zwiększeniu pozycji „inne wydatki” w Ministerstwie Spraw Wojskowych o 65 tys. zł. Przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych na wniosek pos. Sanjoja głosowano imiennie nad wnioskiem komisji o odrzuceniu przywróconego przez Senat funduszu dyspozycyjnego Min. Spraw Wewn. w wysokości 6 milj. Za wnioskiem głosowało 199 posłów przeciw 118. Poniżej kwalifikowana większość wynosi 165, przeto wniosek przyjęto. Ponadto poczyniono jeszcze kilka zmian w budżecie, uchwalonym przez Senat.

Po odczytaniu ustawy, zawierającej ostateczne globalne sumy budżetu 1929/30, wszedł na trybunę minister spraw wewnętrznych i w imieniu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej odczytał dekret, zamykający na podstawie art. 25 Konstytucji sesję zwyczajną Sejmu. Marszałek Daszyński oświadczył, że wobec tego nie pozostaje mu nic innego, jak posiedzenie zamknąć i życzyć wszystkim wesolych świąt, oraz podziękować posłom, a także i członkom rządu, którzy przez 5 miesięcy pracowali usilnie nad budżetem państwa i innymi sprawami, co przewidywano w czasie tej sesji przez Sejm, — za usilną pracę.

Oświadczenie p. marszałka zostało przyjęte hucznymi oklaskami całej Izby. Powszechną uwagę zwrócił fakt, że zarówno lewica jak i prawica były prawa w tym momencie, kiedy marsz. Daszyński, zwracając się w stronę Izby rządowej, dziękował siedzącym tam członkom rządu.

Porządku dziennego wczorajszego posiedzenia Sejmu nie wyczerpano, albowiem została jedna sprawa: wniosek klubu Narodowego, domagający się od rządu wyjaśnienia w sprawie oświadczenia Marszałka Piłsudskiego, złożonego w Senacie, a dotyczącego t. zw. wesolych budżetów”. Zamknięcie sesji nie pozwoliło Sejmowi zająć się tą sprawą.

Ułgi wojskowe dla duchownych.

Nowy okólnik Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Na skutek powstałych wątpliwości, w jakich granicach, w jakim czasie i przez jaką władzę może być udzielana ulga z art. 55 Ust. o powoz. obow. wojsk. (art. 55 dotyczy duchownych), Min. Spraw Wewn. w porozumieniu z Min. Spraw Wojsk. i Min. Wyznań Relig. wyjaśnia co następuje:

Celem zapewnienia osobom wymienionym w art. 55 korzystania z uprawnień z niego wynikających należy przyjąć, że może mieć zastosowanie przepis dotyczący orzecznictwa kom. poborowej jedynie do wypadków, gdy poborowi o ulgę proszą przy poborze głównym. Natomiast we wszystkich wypadkach zgłoszenia przez poborowych prośby o ulgę z usprawiedliwionych przyczyn po poborze głównym, może być stosowany przepis, że o przyznaniu lub odmowie ulgi, o którą chodzi w tych wypadkach, mogą orzekać powiatowe władze administracji ogólnej (—)

Zbędne a nawet szkodliwe są badania wpływologów przypisujących niektóre momenty tym czy innym poprzednim czy współczesnym twórcom. Stan psychofizyczny właściwy improwizującemu poecie był tego rodzaju, że wyklucza możliwość jakichkolwiek zapożyczeń. W improwizacji Konrada są wypowiedziane uczucia urażone ogromem krzywdy narodowej a podniecone manją twórczą.

Oprócz antyteizmu mamy też w tej improwizacji pewien *immoralizm*. Immoralizm potęgi, chwilowy wszakże tylko, potępiony zresztą przez samego poetę, który go razem z antyteizmem przypisuje podszeptom złego ducha. Z tym złym duchem spotykamy się i gdzie indziej mianowicie w Moskwie. Malinowski jeden z bliższych przyjaciół Mickiewicza w czasie jego tam pobytu pisał o nim że: „niby duch jakiś go dręczył”, w opisie jednej z improwizacji.

Przechodzimy do Mahometa. Za jedyne, wiarygodne źródło poznania Mahometa uważają nowi badacze jego — niesłusznie — według prof. Zielińskiego — Koran. Mamy bowiem i inne, z których można czerpać odpowiednie dane, źródła uważane przez tych samych badaczy za białe, a dające jednak ceny materialne; są to współczesne, albo jak Abula Fedy, późniejsze biografie, oraz polemiczne pisma Mahometa, w których on się broni

Prałat Olszewski oskarżony o zamordowanie kobiety.

KOWNO, 25. III. (Pat). Wczoraj na podstawie rozkazu prokuratora sądu okręgowego aresztowany został prałat Olszewski, oskarżony o zamordowanie w roku zeszłym kobiety w Birsztanach.

Zgóry do przewidzenia wynik wyborów we Włoszech.

RZYM, 25. III. (Pat). Wyniki wyborów w całym królestwie są następujące: liczba uprawnionych do głosowania wynosi 9.650.570. Głosowało 8.650.740, czyli 89,65 proc. uprawnionych. — Za ustrojem faszystowskim oddano 8.506.576. Przeciwnych głosów 136.198. Poza tem pustych kartek lub głosów nieważnych było 6.824. Brak jeszcze ostatecznych wyników z kilku okręgów.

Dokoła niedomagań parlamentu estońskiego

TALLIN, 25. III. (Pat). Gen. Lajdoner, który już przed tygodniem złożył oświadczenie o usunięciu się z działalności politycznej, w wywiadzie z „Waba Maa”, zakomunikował, że jest on głęboko rozczarowany działalnością parlamentu estońskiego. System pracy parlamentarnej według gen. Lajdonera — zawiera wiele błędów. Nie jest potrzebny jakkolwiek przewrót, konieczna natomiast jest ewolucja obecnego ustroju. Następnie generał sprostępował pogłoski, jakie się ukazały w prasie socjalistycznej o rzekomych „zamiarach odegrania przez niego w Estonii roli Piłsudskiego”.

Krwawe starcia w Austrii.

WIENIĘ, 25. III. W mieście Graz doszło wczoraj z okazji ćwiczeń Heimwehry do starcia z robotnikami, w przebiegu którego 4 członków Heimwehry i 6 robotników odniosło ciężkie rany.

Rzadka awantura w białostockiej radzie miejskiej

BIAŁYSTOK, 25. III. (tel. wł.). Onegdaj rada miejska w Białymstoku była widownią niebywałego w dziejach rady skandalu. W czasie drugiego czytania budżetu miejskiego na r. 1929-30 przy debacie nad subsydjami dla żydowskiego szkolnictwa prywatnego ławnik B. Flomenbaum (Bund) zarzucił b. wice-prezesa rady miejskiej, a obecnemu radnemu z klubu większości polskiej, mec. Olszyńskiemu, iż w swoim czasie redagował gazetę komunistyczną w Mińsku. Radny Olszyński w odpowiedzi na to usiłował na miejscu czynnie znieważać ławnika Flomenbauma, czemu przeszkodził pozostałi radni. Na sali powstał niebywały tumult.

Dokoła obu przeciwników stanęli ich zwolennicy. Radny Olszyński schwył z ławy magistrackiej duży kalamarz, jednak jeden z radnych wyrwał mu go z ręki. Olszyński wybiegł do przyległego pokoju i nalał tam swój rewolwer. Radni uniemożliwili dalsze bezpośrednie zetknięcie się obu przeciwników. W czasie zajścia poza okrzykami, nawołującymi do spokoju, rozlegały się również okrzyki: „bić w mordę Flomenbauma”.

Posiedzenie zostało przerwane, poczem w ciągu I i pół godziny obradował konwent seniorów. Konwent postanowił utworzyć sąd honorowy, celem zlikwidowania zajścia. Klub większości polskiej złożył oświadczenie, że do czasu dostarczenia przez ławnika Flomenbauma dowodów na poparcie zarzutów, nie będzie brał udziału w obradach i protestuje przeciwko prowokacyjnemu metodom walki. Radny Białik z frakcji PPS, protestował przeciwko użyciu przez ławnika wydziału kultury i oświaty Antonowicza słów: „bić w mordę Flomenbauma”, „walić w łeb”.

Zajście wywołało niesłychane wrażenie w mieście.

Tajemniczy napad na żołnierza KOP-u

Dnia 24 b. m. o godz. 7-ej wiecz. na odcinku granicznym Orany na drodze prowadzącej do strażnicy M. Dubno, na terenie położonym zaledwie o 200 metr. od granicy litewskiej miał miejsce tajemniczy wypadek zbrodniczego napadu na pełniącego swe obowiązki szeregowca 23 baonu KOP-u Stanisława Witoszka.

W omawianym dniu szeregowiec Witoszek, patrolując odcinek graniczny znieznaka został napadnięty przez kilku uzbrojonych w karabiny niewykrytych sprawców. Nadprzyjemnie kolbą karabinów usiłowali obojętnie swoją ofiarę, dając jednocześnie szereg strzałów. Jednym z nich Witoszek został ranny w nogę.

Mimo niespodziewanego ataku i postrzału dzielny żołnierz nie stracił przytomności umysłu, ostrzegł wyciągniętą ręką stojących przy nim. Zaalarmowani strzałami nadbiegły wkrótce placówki K. O. P-u, co zmusiło sprawców bezcelnego i zbrodniczego napadu do salwowania się ucieką w kierunku granicy litewskiej.

Na skutek przekroczenia granicy zarządzony pościg nie dał pozytywnego rezultatu.

Graniczne władze polskie niezwłocznie wszczęły energiczne dochodzenie.

Istnieją b. poważne poszlaki, iż zbrodniczy ten napad był dziełem rąk szaulisów.

Dochodzenie trwa.

Hurtownia spółdzielcza
cechu rzeźników i wędliniarzy
w Wilnie, Mickiewicza 49, tel. 14—73.
poleca specjalnie na święta szynki, oraz wszelkiego rodzaju wędliny pierwszorzędnej jakości własnej produkcji.
Duży wybór. Ceny konkurencyjne.
Większe zamówienia z dostawą na miejsce własnym samochodem. 926-1

Na fundusz dyspozycyjny Min. Spraw Wojsk.

Do Redakcji „Kurjera Wileńskiego”.

W związku z odezwą Feder. Zw. Obr. Ojcz. wzywającą do rozpoczęcia zbliżonej akcji uzyskania ta drogą funduszu dyspozycyjnego Min. Spr. Wojsk., skreślonego przez Sejm, a przeznaczanego na walkę ze szpiegostwem, uważam, że każdy uczestnik walk o Niepodległość Polski, każdy prawdziwy obywatel Rzeczypospolitej musi złożyć ofiarę... tylko przeciw pnieżną, by skreślony fundusz uzyskał.

Musimy naprawić krzywdę wyrządzoną Rzeczypospolitej przez... nasz Sejm.

Składam swój jednorodniowy zarobek z próbą otwarcia rubryki na powyższy cel. Załączam 15 złotych.

Jarosław Kurczyn
urzędnik Magistratu, ppor. rez.

Skreślenie przez Sejm z funduszu dyspozycyjnego Min. Spraw Wojskowych sum, przeznaczonych na walkę ze szpiegostwem, wywołało silny odruch w społeczeństwie.

Pierwsi odezwali się ci, którzy krwią swoją odzyskali utraconą przez proajców Niepodległość. Federacja Byłych Wojskowych wydała specjalną, odezwę, której słowa: „Środki na zwalczanie szpiegostwa w Polsce muszą się znaleźć! Złożymy gorące biedne żołnierskie, grosze odjemowane nieraz od ust i wręczymy Marszałkowi skreślony fundusz” głośnym echem odbiły się w całej Polsce. Posypały się drobne, groszowe nieraz, datki ledwo na kęs chleba mających osób, by krzywdę wyrządzoną przez polityków sejmowych Budowniczym Wolnej Ojczyzny choć w ten sposób naprawić.

Na naszym wileńskim gruncie pierwszy pospieszył z taką ofiarą p. Jarosław Kurczyn, składając w naszej redakcji 15 zł. czyli jednorodniowy swój zarobek.

Podjęwając tę chwalebą inicjatywę, na łamach „Kurjera Wileńskiego” otwieramy od dnia dzisiejszego specjalną rubrykę pod nazwą „Na fundusz dyspozycyjny Min. Spraw Wojsk.”, pod którą zamieszczając będziemy ofiary składane w tym celu w redakcji. Sumy złożone przekazywać będziemy na konto w P. K. O. Zarządu Głównego Federacji Polskich Zw. Obrońców Ojczyzny. (Red.)

Ciekawe wyznaczenie

Od p. Michała Nikiforowskiego, jednego z posiadaczy w procesie „Biał. Hromady” zasądzonych w pierwszej instancji na 4 lata więzienia, a obecnie na mocy wyroku Sądu Apelacyjnego wyszuczonego z więzienia we Wronkach otrzymujemy list, pisany po powrocie do stron rodzimych, do Prezora w pow. dzisiejskim.

W liście tym rzekomy niebezpieczny wyrotowiec wyraża swą radość z powodu złagodzenia wymiaru kary przez drugą instancję i zapewnia, że wyrok Sądu Apelacyjnego pozostaje dla Polski tysiącami prostych, ukrytych pod szarą siermięgą sere białostkich”. W dalszym ciągu autor zgłasza swą gotowość pracowania w kierunku zbliżenia obu bratnich narodów i z gorącą się odzywa o prowokatorów, których niemało robotę potępia w ostrych słowach z całego listu przebiega szerszość i lojalność.

Jeżeli większość hromadówców żywią podobne uczucia, to cała ta sprawa jest jednym wielkim tragicznym nieporozumieniem.

WŚRÓD PISM.

— Czytelnicy „Tygodnika Ilustrowanego” zainteresują się żywo treścią 12-go Nr-u tego pisma, który przynosi kilka aktualnych artykułów, wśród nich syntetyczny szkic J. W. Kosmowskiej „Kobieta polska w służbie społecznej z 13 tu podobiznam najbardeziej zasłużonych działaczy. Wymienione ponadto należy artykuły: Z. Pietkiewicza „Przeobrażenie dla Polski”, Pawła Nikodemusa „Polacy w Montevideo” (ważny przyczynek do kwestji emigracyjnej), H. Polówny „Szkice z Francji”, Marięję Loreta „Prace dekoracyjne T. Kuntzgera”, Itali, W. Husarckiego „Z Zachęty” K. Stomengera „Przeгляд muzyczny”. W kronice tygodniowej Piotr Chojnowski kontynuuje uwagi o grze w brydża, w szczególności o mawiarość „Galerji” i „kibiców”.

Teatr Polski „Lutnia”.

Pochwała bradzieży (Elogio del furto) komedia w 3-ach aktach Dante Lignorini

Zupełnie niepotrzebnie wprowadził autor, dla nadania cech oryginalności, prolog i komentarz po zakończeniu. Zbyteczne to, bo komedia, zabawna niezaprzeczenie, jest jednym z tuzina fabrykatów tego rodzaju, gdzie złodziej, kasiarze, imbrogljo miłości i intrzy, które się dobrze kończą, grają żywo swe role, ku zadowoleniu przeciętnych gustów publiczności.

Pierwszy akt, bardzo dobrze wyreżyserowany, przedstawia salę aresztu i gromadę rzeźmieszków, jeden jest jakiś tajemniczy. Zabiera go na „wychowanie” nuworysz, który chce robić filantropa za namową synowca. Złodziej okazuje się dżentelmenem w każdym calu, wykrywa włamanie do kasy synowca, przedstawia się jako detektyw, potem okazuje się że to nieprawda, z kłamstwa w mistyfikację, z bajki w lgarstwo, dochodzimy w zakończeniu do starej prawdy: że się ktoś w kimś kocha, i nadzwyczajnych sposobów użył by przedmiot miłości zdobyć.

Bohaterem był p. Wyrwicz, zawsze jest bardzo wytworny i oryginalny w tych swoich rolach na marginesie społeczeństwa, i tym razem trzymał całą akcję w rękach, może był za sztywny jak na ten typ, którym jest w istocie i na człowieka co ujawnia tyle twórczej wyobraźni. P. Szeltyński i p. Jasińska tworzyli komiczną parę nuworyszów, córkę ich uroczo przedstawiała p. Tymowska. P. Opolski spełnił swą krótką rolę poprawnie, jak i p. Detkowski, rzeźmieszki były bardzo dobre i lokaj pyszny.

Po opuszczeniu kurtyny zaczęły napływać fale gości dla usłyszenia kabaretu. Nic nowego, jak zwykle, gdy stolica racy zjechać do nas, nieusłyszeliśmy. Ale wytworne, subtelne i miłe w nastroju piosenki Röntgena przy gitarze, bardzo nieprzypoite i ordynarne, ale niezaprzeczenie zabawne koncepcje Gieraszińskiego, a zwłaszcza jego nieludzkie grymasy podobały się publiczności, która gorąco ich oklaskiwała. P. Olecka ma dużo werwy i temperamentu, tańczy ładnie i komicznie jak trzeba, ale nie ma wcale głosu, a i ten schrypięty, zaś cokolwiek zbyt pulchne kształty wykluczają tego rodzaju kostium ze wstążek na nagim torsie, jaki nam ukazała. To nie robi estetycznego wrażenia, o nie! Skecz, w których brał udział p. Opolski, były zabawne, a Gierasziński, jako rekrut komiczny był bardzo. Skończyło się strasznie późno, przeszło o 1-ej nowością było że w szatni brali po raz wtóry opłatę od tych, co przyszli na jedno przedstawienie, zostawali i na drugie. Czy to słuszne? Hro.

Siewniczki i wypielacze ręczne
„PLANET Jr.”
Święte narzędzie amerykańskie, niezbędne przy uprawie rzodowej warzyw oraz roślin pastewnych jak buraki, marchew i t.p. POLECA
Zygmunt Nagrodzki
924 2 Wilno, Zawalna 11-a.

Najcudowniejszy romans filmowy
Romans córki królewskiej
(Księżna Luiza Koburska)
W rol. gł. Erna Morena
Wkrótce w kinie „Światowid”

Głędta warszawska z dn. 25. III. b. m.
WALUTY I DEWIZY.

Belgia	123,84 1/2 — 123,53 1/2
Budapeszt	155,40 — 155,00
Holandia	307,62 — 306,72
London	43,29 — 43,18
Nowy Jork	8,90 — 8,88
Paryz	34,55 1/2 — 34,77
Praga	20,42 — 20,36
Szwajcaria	171,61 — 171,18
Stokholm	235,26 — 237,66
Wiedeń	125,30 1/2 — 125,05
Wlochy	46,71 — 46,59

Odczyty prof. Tadeusza Zielińskiego.

(Dokończenie).

Ciekawe jest porównywanie improwizowanych utworów. Niestety, niewiele ich się zachowało, poeta nie pozwalał bowiem notować słów swoich, utrzymując, że to „zapamiętano”. Niektóre jednak ukradkiem zapisano. Daje się w nich zauważyć stopniowy postęp logiczny. Cechą wspólną wszystkich jest wyobrażenie lotu. Ta koncepcja ma pewne, patologiczne podłoże i spotykana jest u bardzo wielu improwizatorów. Jest ona w widzeniu Horacego, w jednej z jego ód, widzimy ją, odtworzoną w dziele malarskim, na obrazie Murilla: „Kuznia aniołów”. Idea w podłożu patologiczna w rozwinięciu — natury etycznej.

Są jeszcze inne cechy właściwe tym improwizacjom. Jedną z nich, to niezmierna pewność siebie. Pewne wywyższanie się, znajdujący wyraz np. w improwizacji Mickiewicza do Ignacego Chodźki. Cecha nie spotykana w poecie w jego normalnym życiu, był on j. w. bardzo skromny, to też treść jego improwizacji, gdy je później czytał, uprawiała go w żywe niezadowolenie.

Tę pychę spotykamy w każdej improwizacji. Zwycięski uśmiech na twarzy improwizującego potęguje się coraz bardziej. Każda niemal ma ów charakter *antiteizmu*.

przed stawianymi mu zarzutami opętania przez złego ducha. Zarówno z nich jak i z Koranu możemy wynioskować o dręczących twórcę islamu atakach epileptycznych. Znów więc mamy jak u Nitzschego i Do stojewskiego, pewien jaskrawy moment patologiczny, sprzyjający wyzwoleniu się manji twórczej w danej jednostce.

Akcesoria są bardzo zbliżone. Znajdujemy więc i w Koranie antyteizm, a jeśli nie antyteizm wyraźny to postawienie się najbliższe Boga, porównanie z nim niema. Cechy właściwe także wszystkim chorującym na manję religijną. Stawiając się oni zawsze albo obok Boga, albo na jego miejscu.

Immoralizm również cechuje Mahometa. Przejawia on się w jego pojowaniu moralności płciowej. Mahomet pozwalał bowiem swoim wyznawcom mieć najwyżej cztery żony, oprócz niewolnic, sam zaś miał ich znacznie więcej, uważając, że go ten kanon nie obowiązuje. Wreszcie mamy nawet tak częstą w improwizacjach Mickiewicza koncepcję lotu, w którym Mahomet poznaje raj.

„Lukrecy, Lewiatan, Voltaire, alter Fritz”. Są to wyrazy, które Mickiewicz każe mówić szatanowi po improwizacji Konrada. Gdyby zapytano poetę skąd się tam wzięły, owe imiona, to niewątpliwie wyjaśniłby co do pierwszego, że jest

to autor bezbożnego, materialistycznego epikurejskiego dzieła skierowanego także przeciw istnieniu duszy nieśmiertelnej, Leviathan zaś równie materialistycznym dziełem angielskiego filozofa Hobbes'a i t. d.

Związek jest tu jednak jeszcze jeden, znacznie głębszy. Związek łączący w pewnej mierze rzymskiego twórcę ateistycznego poematu z naszym Wieszczem.

Przedewszystkiem ów poemat nie jest... ateistyczny. Epikur nie negował istnienia Bogów, negował ich rządy nad światem. Filozofia jego jest więc raczej — antyteistyczna. Podobnie jest i z Lukrecjuszem, co się wyraża w jego stosunku do ówczesnej religii, której zarzucając jedynie, jakie jej wogóle można zarzucić — zabójstwo; zbrodni nazywano ofiarowanie Ifigenji.

Antyteizm ten także ma swoje źródło w stanie patologicznym, w manji twórczej. Z zachowanych danych biograficznych o Lukrecjuszu, głównie zaś z tego co mówi o nim św. Hieronim, ten zaś czerpie ze Swetoniusza, wiemy, że Lukrecjusz ulegał bardzo często atakom obłędu, zaś w przerwach pomiędzy nimi pisał swój poemat. Stamtąd też dowiadujemy się, że obłęd ten, który doprowadził tego poetę do końca, do samobójstwa, wywołany był przez pewien napój. Obłędy takie spotykamy dość często w dawnym Rzymie, wspomina o tem Sweton-

jusz i Plutarch, zwłaszcza obłędy wywołane przez napoje miłosne.

Włoski biograf Lukrecjusza Giussani w swoich „Studiach Lucrezianich”, zwraca uwagę na dziwną sprzeczność uderzającą w tym poecie, mianowicie jego epikurejski spokój i wybuch namietności tak częste w jego poemacie. Te drugie niewątpliwie miały przyczynę w owym wspomnianym napoju. Giussani mówi także o twórczości magicznej pod wpływem napoju. Wyzwał on manję twórczą z jej wszelkimi cechami, właściwymi także jej objawom u wymienionych poprzednio twórców.

W niej ma źródło i ów antyteizm wypominający religii greckiej jej jedyną i problematyczną „zbrodnię”, którą jeśli wogóle dokonano, to przed 1000-em lat zgóra, zaś w tym samym poemacie spotykamy inny, charakterystyczny atrybut tego nadnormalnego stanu, mianowicie ową koncepcję lotu. Lukrecy towarzysząc Epikurovi unosi się z nim w zaświaty i nad-światy.

Wykłady prof. Zielińskiego o Lukrecjuszu w uniwersytecie petersburskim wywołały żywą dyskusję wśród tamtejszych studentów. Wielu z nich stwierdziło, że aby wywołać ów wylew twórczości warto używać tych niebezpiecznych napojów. Wszak jedna chwila takiego jej niezmierzonego spotęgowania warta jest więcej niż całe t. zw. normalne

życie i aby ją mieć, można się zgodzić nawet na konsekwencje, które taki napój grozi.

Tak, ale to grozi jeszcze czemś, mianowicie rozczarowaniem. Zagwarantowane bowiem są zle skutki napoju, ale nie zagwarantowana twórczość. Wszak bardzo wielu było takich którzy chorowali na epilepsję i demencję, a żaden z nich nie wyzwolił żadnego, ukrytego kapitału twórczego. Wyzwałab bowiem można jeśli wogóle ma się coś do wyzwolenia.

Na tem zakończył, te dwa tak bardzo interesujące odczyty prof. Zieliński. Następne dwa poświęcone były wychowaniu w dawnej Helladzie i zaopatrzone szeregiem ciekawych nawiązań do chwili obecnej. Czujny Prelegent wywołał słuchaczom, jak wiele z tych kwestyj jest aktualnych i dziś jeszcze ważne.

Wykłady o „Aleksandryzmie” były bardziej specjalne i tylko do studentów, niemniej i one miały także szereg aktualnych i dzisiaj momentów, zwłaszcza ostatnich. Mamy nadzieję, że to nie był jednak ostatni, że jeszcze zobaczymy nieraz prof. Zielińskiego w naszych murach i usłyszymy znów jego piękne, natchnione słowo.

S. Kl.

WIEŚCI I OBRAZKI Z KRAJU.

Nowogródzka składa hołd Głowie Państwa.

Dn. 23 b. m. Prezydent Rzplitej przyjął na Zamku delegację nowogródzkiego wojewódzkiego obywatelskiego komitetu obchodu 10-lecia niepodległości z p. przewodniczącym wicewojewodą Fr. Godlewskim na czele. Delegacja wzięła p. Prezydentowi adres holdowniczy, popularną broszurę p. t. „Nowogródzka”, oraz wybitny w złocie pamiątkowy medal 10-lecia ziemi nowogródzkiej, zawiadając, że widomym znakiem pracy, będącej uczczeniem 10-lecia dziejowego momentu wskrzeszenia Rzplitej będzie zbudowanie z inicjatywy komitetu i ze składek ogółu obywateli województwa sanatorium dla piersiowo-chorych w Nowojelni, przeznaczono dla najbardziej potrzebnych rzesz obywateli, dotkniętych gruźlicą.

Następnie p. wicewojewoda Godlewski przedstawił delegację rady miejskiej m. Nowogródka w składzie pp.: burmistrza Czechowicza, wiceburmistrza Selima Safarewicza, oraz radnych Pawła Aleksiuksa i Dawida Zyskinda, która prosiła p. Prezydenta o odwiedzenie Nowogródka.

Obchód imienin Marszałka Piłsudskiego.

W Dziewieniszkach.

Nie było chyba zakątką ziemi w Polsce, gdzieby dzień 19 marca, dzień imienin Pierwszego Marszałka Polski nie był w uroczysty sposób obchodzony. W dniu tym wszyscy obywatele Rzeczypospolitej pospieszyli uczcić największego Bohatera Odrodzonej Ojczyzny. Nie pozostało w tyle i nasze miasteczko. Gdy rankiem 19 marca zagrała na ulicach Dziewieniszek trąbka strażacka, oraz potężnym głosem zwała się syrena, zwiastując, że nadszedł dzień, w którym mamy okazać Najczcigodniejszemu Solenizantowi nasze żywiołowe uczucia miłości, czci i przywiązania—zawszą pospieszyły gromady ludzi różnego pokroju społecznego, aby zewnątrz okazać swoje uwielbienie Ukochanemu Wodzowi.

Po dziękczynnym nabożeństwie w kościele i synagodze odbyła się defilada, a następnie uroczysta akademja, na której odczyt o Marszałku wygłosił p. Królikowski.

Nastój na sali panował uroczysty. Akademję zakończono 3-krotnie powtórnym okrzykiem na cześć Budowniczego Rzplitej oraz odczytaniem Roty.

Po południu i wieczorem odbyły się przedstawienia, urządzone staraniem Koła Młodzieży P.C.K. przy szkole pow. Odegrano nader udanie obrazy dram. p. t. „Łobzowianie” W. L. Anczyca.

Na zakończenie podać należy rzecz dużej wagi, godną jaknajwiększego uznania. Oto w przededniu opisanych uroczystości na zebraniu Komitetu Obchodu Imienin Marszałka Piłsudskiego kierownik szkoły p. E. Królikowski rozwija myśl budowy ku uczczeniu tego dnia Domu Ludowego w Dziewieniszkach. Myśl tę podejmuje Komitet i oto wkrótce przyobleka się ona w kształty rzeczywistości. Komitet odnośnie uchwał wybrał Zarząd Budowy Domu Ludowego i Radę Nadzorczą, oraz określa bliżej przeznaczenie budowli, jako żywego pomnika ku czci Marszałka. Fundusze na budowę czerpane będą z ofiar społeczeństwa i imprez dochodowych. Komitet Budowy utworzył specjalnie w tym celu cegielnię, przy rozkupowaniu których przez ludność dobry początek zrobił

Zebranie sympatyków i mężów zaufania B. B. w Strunojciach.

W dniu 24 marca b. r. w Strunojciach gm. michalińskiej pow. święciańskiego odbyło się zebranie sympatyków i mężów zaufania B. B., na którym zebrani po wysłuchaniu referatu o projekcie zmiany Konstytucji, wygłoszonego przez p. Marjanę Świecicką, postanowili gorąco popierać poczynania Bezpartyjnego Bloku w dziedzinie usprawnienia rządów w Polsce. Zebrani jednocześnie składają hołd Bojownikowi o mocarstwo Polski, Największemu Obywatelowi Marszałkowi Piłsudskiemu.

Prócz tego zebrani postanowili zwrócić się z prośbą do Bezpartyjnego Bloku o poczynienie starań w Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych w celu obniżenia nadmiernych opłat asekuracyjnych, jak również o wyjednanie u władz administracyjnych odłożenia terminu przeprowadzania remontów domostw włościańskich, a to z tego względu, że rolnicy dotknięci klęską nieurodzaju w b. r. nietylko nie mają za co przeprowadzać kosztownych remontów, ale brak im środków na zakup chleba.

NOWOGRÓDEK.

— Zjazd oświatowy w Nowogródku. W sali reprezentacyjnej województwa w Nowogródku odbył się w niedzielę 17 marca r. b. zjazd delegatów Kół Polskiej Macierzy Szkolnej województwa nowogródzkiego.

W zjeździe wzięli udział pan wojewoda Bezczkowicz, który w powiatnym przemówieniu wskazał na palącą potrzebę pracy kulturalnej w województwie i podkreślił tę dziedzinę, które Polska Macierz Szkolna powinna ogarnąć swoją działalnością.

Wysłuchano sprawozdania p. prof. Markowicza z Baranowicz z działalności w ubiegłym roku, po czym delegaci zarządów okręgowych składali sprawozdania z działalności w powiatach.

Po sprawozdaniach przemawiał dyrektor Polskiej Macierzy Szkolnej p. Józef Stemler, który w półtoragodzinnym referacie przedstawił ideologię Polskiej Macierzy Szkolnej, aktualne zadania pracy oraz program działalności w woj. nowogródzkim.

W dyskusji zabrał głos pan wojewoda Bezczkowicz, który w przemówieniu swojemu oświadczył delegatom Kół Macierzy, iż mogą liczyć na jego pomoc w prowadzonej i zamierzonej pracy.

W dalszym ciągu obrad uchwalono szereg rezolucji o charakterze organizacyjnym i programowo-metodycznym. Postanowiono również przenieść siedzibę Wojewódzkiego

mieszczanin p. Jan Juchniewicz, nabylając cegielkę za sto (100) złotych. Czyn ten podkreślił jako wybitnie obywatelski. Oby znalazł więcej naśladowców!

Wogóle pocieszającym objawem jest to, że społeczeństwo tutaj jest jednak na cele publiczne ofiarne i ostatnio wykazało wiele zrozumienia, podejmując budowę pomnikowego dzieła, które niewątpliwie przysporzy z czasem wiele dobrobytu obecnemu i następnym pokoleniom. Życzyć tylko należy, aby tak Komitet Budowy, jak i całe społeczeństwo nie straciło tego zapału, jaki we wszystkich początkach września jest widoczny, ale by w prowadzeniu dalej rozpoczętej sprawy okazało wiele dobrej woli i bezinteresowności, a zbożnemu dziełu Bóg będzie błogosławił.

W Olechnowiczach.

Staraniem związku strzeleckiego w Olechnowiczach w dniu 19.III b. r. w poczekalni III kl. dworca kolejowego została zorganizowana akademja ku czci obchodu imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Akademję poprzedziło przemówienie p. Stefanowicza prezesa miejscowego oddziału zw. strzeleckiego, który podkreślił zasługi, zakończone okrzykiem „Niech żyje Marszałek Józef Piłsudski”, entuzjastycznie podchwycyłym przez zebranych. Następnie p. Rybarczyk wygłosił odczyt o życiu i czynach Marszałka, poczem działa wole wierszyki. Na zakończenie p. inżynier DREWNOWSKI odegrał na skrzypcach kilka utworów muzycznych za co słuchacze obdarzyli go długimi oklaskami.

Po Akademji zostały odegrane przez strzelców-amatorów: dramat historyczny p. t. „Posiew Wolności” i komedia p. t. „Żywy Nieboszczyk”, oraz „Zmartwychwstanie Polski” i „Zaczarowane Ziółko” przez działo szkolną, za co należy się słuszne uznanie p. p. Zareczom i p. Siemaskównie, a za urządzenie dekoracji p. Abramowiczowi i p. Soszcie.

Całkowity dochód z powyższego przedstawienia w sumie 60 zł. został przekazany komitetowi społecznemu na cele dożywiania biednej działy szkolnej. A. B.

Zarządu Polskiej Macierzy Szkolnej z Baranowicz do Nowogródka. Wybrano Wojewódzki Zarząd Macierzy, skład którego jest następujący: p. inż. Aleksander Zubelewicz—prezes, p. insp. S. Stiasny—sekretarz, ks. kan. Wieckiewicz—skarbnik (wszyscy trzej) z Nowogródka), ks. kanonik L. Zołądkowski—wiceprezes (z Baranowicz), p. dyr. Muśnicki—wiceprezes (ze Słonimia), p. red. Zygmunt Domański (z Nieświeża) i p. dyr. Lubojacki (ze Stołpców).

— Zebranie zarządu oddziału Z. P. N. S. P. W niedzielę 24 bm. odbyło się plenarne posiedzenie zarządu oddziału powiatowego związku polskiego nauczycielstwa szkół powszechnych w Święcianach. Na zebraniu był obecny p. Dobosz Stanisław, przewodniczący komisji zarządu głównego Z. P. N. S. P. w Wilnie.

Tematem obrad było omówienie całokształtu pracy na terenie powiatu i w Święcianach, oraz organizacji wycieczki na P. W. K. do Poznania.

Oddział święciański liczy 9 ognisk, z pośród których swą działalnością wyróżniają się ogniska: w Hoduszkach, którego przewodniczącym jest p. Truchan Grzegorz, Perszucka, przewodniczącą p. Rejbakożówna i Cejkinie, przewodniczącą p. Wójciak.

Ze sprawozdań przedstawicieli poszczególnych gmin wynika, iż

KRONIKA

Wtorek 26 Marca	Dziś: Wiel. Tekli Jutro: Wiel. Jana K. Wschód słońca: g. 5 m. 29. Zachód: g. 17 m. 26
Sporządzenie Zakładu Meteorologicznego U. S. B. z dnia 25/III - 1929 roku.	
Cisnienie w mm. Hg.	762
Temperatura średnia	+2° C
Opady w mm.	0,2
Wiatr przeważający	Północno-wschodni
U w a g i: Deszcz, gęsta mgła.	
Minimum: - 1° C.	
Maximum: + 3° C.	
Tendencja barometr.	Wzrost ciśnienia.

KOŚCIELNA

— Rekolekcje dla pracowników straży ogniowej. W dniu wczorajszym rozpoczęły się rekolekcje dla pracowników miejskiej straży ogniowej. Rekolekcje prowadzi ks. proboszcz Kulesza.

URZĘDOWA

— Przyjęcia u p. wice-wojewody. W dniu 25-go b. m. pan wice-wojewoda Kirtiklis przyjął pp. profesorów Wróblewską i Jundziłłową, które przybyły do p. wicewojewody w sprawach związanych z działalnością Towarzystwa Opieki nad więźniami.

MIEJSKA

— Subwencja miasta na rzecz biblioteki. Jak się dowiadujemy, magistrat m. Wilna wyasygnował tytułem bezzwrotnej subwencji 12 tys. zł. na rzecz bibliotek publicznych i prywatnych, mieszczących się na terenie Wilna.

— Na walkę z gruźlicą. Na akcję zwalczania gruźlicy w Wilnie magistrat m. Wilna wyasygnował 80.000 złotych.

— Kierownictwo domu noclegowego przechodzi w ręce Braci Misjonarzy kresowych. Na mocy porozumienia osiągniętego pomiędzy magistratem, a Zakonem Braci Misjonarzy Kresowych, ci ostatni obejmą kierownictwo miejskiego domu noclegowego, mieszczącego się przy ul. Połockiej 4.

— Tabor straży ogniowej zwiększa się. Magistrat m. Wilna nabył dla użytku wileńskiej straży ogniowej nowe podwozie samochodowe typu „Brookwey”. Na nowonabytym podwoziu umieszczona zostanie drabina mechaniczna.

Ogólne koszty zakupów wynoszą 23 tys. zł.

— Skutki mrozów. Niezwykle silne w roku bieżącym mrozy wyrządziły w mieście szereg bardzo poważnych strat. Między innymi milione mrozów w katastrofalny wprost sposób odbiły się na przewodach kanalizacyjnych. Jak stwierdzono rury uszkodzone zostały w 64 miejscach z czego 15 procent uległo pęknięciu i wymaga zamiany.

Koszta naprawy wyrządzonych uszkodzeń obliczone są na 74.000 zł.

— Opodatkowanie cyrku. Na wczorajszym posiedzeniu prezydium magistratu między innymi rozpatrywano sprawę opodatkowania jeżdżącego do Wilna na święta Wielkanocne cyrku sportowego Colosseum.

Podatek wymierzony został ryczałtem i wynosi 225 zł, od przedstawienia.

OPIEKA SPOŁECZNA

— Zapomęgi przedświąteczne zakładom opieki społecznej. Z powodu nadchodzących świąt i krytycznej sytuacji materialnej niektórych za-

związek przez swoich członków prowadzi szeroko zakrośloną pracę oświatową wśród dorosłych jak kursy (około 60), odczyty przedstawienia i czytelnictwo.

Do zarządu dokooptowano na wiceprezesa kol. Gajlewskiego ze Święcian.

— Zebrania Zarządu T-wa Domu Ludowego im. Marszałka Piłsudskiego. W dniu 24 b. m. odbyło się w Święcianach zebranie członków Zarządu Towarzystwa Domu Ludowego im. Marszałka Piłsudskiego, na którym ukonstytuował się Zarząd w sposób następujący: p. Maciusowicz, naucz. Gimnazjum — prezes, p. Hulewicz, burmistrz — zastępca prezesa, p. Jodko, zast. insp. samorz. — sekretarz, p. Radziszewska — skarbnik.

W charakterze członków weszli do Zarządu: p. p. Krassowska, insp. szk. Szymański, naucz. Sem. Oberleitner i Goślinowski.

Na zebraniu tem omówiono szczegóły programu pracy na najbliższą przyszłość.

— Zebranie członków oddziału pow. Z. P. N. S. P. Dn. 24-go b. m. odbyło się w seminarjum naucz. zebranie członków zarządu oddziału pow. Związku Polsk. Naucz. Szkół Powsz. przy udziale prezesa komisji okręgu wileńskiego, p. Dobosza. Na zebraniu tem omawiano sprawy organizacyjne i działalności związku na terenie powiatu.

LIDA.

— Lustracja piekarń. Kolegium lustracyjne ogólnopństwowej komisji do badania wypieku chleba przeprowadziło lustrację piekarń w Grodnie, Lidzie i Słonimie. Najgor-

szego na terenie województwa wileńskiego p. wojewoda delegował w sprawach opieki społecznej do Warszawy p. naczelnika Joczka, który w dniu dzisiejszym powrócił do Wilna. Instytucje, znajdujące się w najbardziej krytycznych warunkach, tak w Wilnie jak i w powiatach zostały w miarę możliwości przez p. wojewodę uwzględnione przy rozdziale kredytów.

SPRAWY SZKOLNE

— Ferje świąteczne w szkołach. Z racji rozpoczęcia się rekolekcji wielkanocnych dla nauczycielstwa szkół powszechnych — dzieci tych szkół zostały zwolnione na ferje świąteczne już w ubiegłą sobotę.

W szkołach średnich ferje wielkanocne rozpoczynają się w dniu dzisiejszym i potrwać do 8 kwietnia b. r.

WOJSKOWA

— Zmiana na stanowisku szefa artylerji D. O. War. Wilna. Rozkazem centralnych władz wojskowych szefem artylerji D. O. W. Wilno mianowany został ppuk. Byrko Karol.

— Konferencja w P. K. U. W P. K. U. odbyła się konferencja przedstawicieli wojskowości, starostwa magistratu i policji zwolnara przez komendanta P. K. U. p. mjr. Ossowskiego. Konferencja została zwołana w celu omówienia normalnego i sprawnego wykonania zbliżającego się wiosennego poboru rekruta. W tym celu postanowiono zarządzić by w komisariatach bezpłatnie wydawano poświadczania fotografii poborowych co umożliwiłoby t. zw. „zastępowania” pod czas służby wojskowej. Poza tem omówiono sprawę przyspieszenia prac nad unormowaniem ewidencji rezerwistów, które są prowadzone przez biura meldunkowe.

Przewodniczącym konferencji mjr. Ossowski podkreślił potrzebę baczności zwrócenia uwagi na obowiązek specjalnego meldowania się osób będących w wieku wojskowym, co w razie nagłego ich wezwania winno być dokonane szybko i sprawnie.

Po omówieniu wszystkich spraw mjr. Ossowski podziękował policji za sprawnie wykonanie przeprowadzonych ostatnio próbnych mobilizacji.

— Sprawy inwalidzkie przechodzą do kompetencji władz administracyjnych. W myśl rozporządzenia ministerjalnego sprawy inwalidzkie tak w pierwszej instancji, to jest skoncentrowane dotychczas w P. K. U., jak i w drugiej instancji — w D. O. K., z dniem 1-go kwietnia mają przejść do kompetencji administracji z tem, że sprawy inwalidzkie za łatwiane dotychczas przez P. K. U. przeszyły do urzędu inwalidzkiego przy staroście grodzkim, natomiast instancją drugą — oddziałem inwalidzkim — byłby jeden z oddziałów w wydziale pracy i opieki społecznej województwa wileńskiego.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ

— Z aeroklubu akademickiego. Zarząd aeroklubu akademickiego Wilno podaje do ogólnej wiadomości, że sekretarjat jest czynny codziennie (z wyjątkiem niedziel i świąt) od g. 18 do 16 w lokalu L. O. P. P. (Zawalna 1). W tych samych godzinach zarząd przyjmuje zapisy na członków, opłaty członkowskie i udziela wszelkich informacji.

— Z życia Stowarzyszenia Dowobczyków. Zarząd okręgu wileńskiego Stow. Dowobczyków, niniejszem podaje do wiadomości:

— Z życia Stowarzyszenia Dowobczyków. Zarząd okręgu wileńskiego Stow. Dowobczyków, niniejszem podaje do wiadomości:

POSTAWY.

— Zaginięcie. Przed paru dniami wyszedł z domu i dotychczas nie powrócił mieszkaniec wsi Plezskun, gminy wolkowackiej Zenon Plezskun, lat 40 umysłowo-chory. Poszukiwania zarządzone.

DZISNA.

— Pożar. W dniu 20 b. m. o godzinie 7 wskutek wadliwej budowy kominia wybuchł pożar we wsi Charbuny gminy hermanowskiej na szkole Al. Ryndzionka. Pożar strawił dom mieszkalny i chlew łącznej wartości 3.000 zł.

Z POGRANICZA.

— Kanral K. O. P-u w niewoli bolszewickiej. Ostatnio, patrolując odcinek graniczny w rejonie Wilejki skutkiem panujących ciemności zmżył drogę i przekroczył granicę sowiecką kapral K. O. P-u Świderski.

Na żądanie władz polskich, graniczne władze sowieckie wydały za błąkanego żołnierza.

— Wysłiedzenie. Onegdaj na odcinku Ślubiszki w rejonie Niemenczyzna z nieznanymi bliżej powodów władze polskie wysiedliły do Litwy niejakiemu Jeozasza Heery, podającego się za Anglika.

1) że w dniach 16/17 marca r. b. odbyły się w Warszawie zjazd delegatów i walne zgromadzenie, na których został wybrany zarząd Centralny Stow. Dowobczyków, w składzie pp.: Mieczysława Bohdanowicza z Wilna — prezes centrali, Bronisława Kaplińskiego z Warszawy—I wiceprezes, Gustawa Wasilewskiego z Warszawy — II wiceprezes, Bolesława Matuszewskiego z Warszawy—sekretarz, Wacława Święckiego z Warszawy — skarbnik, Leona Krupęgo z Łodzi — członek, Michała Białobrzęskiego z Warszawy — członek, Stefana Wiśniewskiego z Wilna — członek, Konrada Żółtowski z Warszawy — członek i

2) że w niedzielę, dnia 10 marca r. b. odbyło się w Wilnie dziesiąte, zwyczajne doroczne walne zgromadzenie, na którym został wybrany zarząd okręgu wileńskiego Stowarz. Dowobczyków w składzie pp.: Aleksandra Meysztowicza — prezes honorowy, Władysława Śmigłowicza — prezes czynny, Stanisława Bukowskiego — I wiceprezes, Mieczysława Bohdanowicza — II wiceprezes, Władysława Radziuka — sekretarz, Mieczysława Sielanko — skarbnik, Stanisława Gronkowskiego — gospodarz, Bohdana Mintowt Czyża — rachmistrz, oraz członków pp.: Kazimierza Downarowicza, Zygmunta Ptaszyńskiego, Witolda Żarnowskiego, Aleksandra Halickiego i Bronisława Chądzyńskiego.

Jednocześnie podaje się do wiadomości, że p. Władysław Śmigłowicz — prezes okręgu wileńskiego korzysta z urlopu wypoczynkowego na czas od 1 do 3 miesięcy, w czasie którego zastępować go będzie p. Stanisław Bukowski — I-szy wiceprezes, zam. przy ul. Wielkiej № 12 m. 40.

ZEBRANIA I ODCZYTY

— Zebranie członków Koła T. N. S. W. Zarząd Wil. Koła Tow. Nauce Szkoł. Śred. i Wyż. podaje do wiadomości swoich członków, że we wtorek, dn. 26-go marca r. b. odbędzie się w gim. im. A. Mickiewicza o g. 19-ej zwyczajne zebranie członków Koła TNSW z następującym porządkiem dziennym: 1) odczytanie protokołu ostatniego posiedzenia, 2) omówienia spraw w związku z walnym zgromadzeniem w Warszawie w dn. 3, 4 i 5 kwietnia r. b., 3) wnioski na walne zgromadzenie, 5) wybór delegatów.

ARTYSTYCZNA

— Kursy dla amatorów—fotografów. Wileński Towarzystwo Miłośników Fotografji na posiedzeniu zarządu w dniu 7-go marca b. r. postanowiło urządzić kursa dla początkujących amatorów fotografji.

Otwarcie kursów nastąpi w dniu 8-go kwietnia 1929 roku. Wykłady odbywać się będą od godz. 18 — 20 w lokalu biblioteki wydziału sztuk pięknych przy ul. św. Anny № 4, ze względu na szczupłość lokalu liczba słuchaczy ograniczona do 30 osób. Kurs trwać będzie przypuszczalnie dwa tygodnie i dla członków T-wa jest bezpłatny.

Zapisy przyjmuje codziennie firma „Polfoto” ul. Ad. Mickiewicza 28 między godz. 9 — 13 i 15 — 19.

ŻYCIE LITEWSKIE.

— Doroczne zebranie litewskiego T-wa dobroczynności. Przed tygodniem odbyło się walne zgromadzenie członków lit. T-wa dobroczynności.

Sprawozdanie z działalności zarządu zdawał prezes T-wa ks. Bielawski. Okazuje się, że T-wo w kilku swoich zakładach utrzymuje około 500 obojga płci młodzieży, z których część uczęszcza do litewskich i polskich średnich zakładów naukowych. Druga część uczy się rzemiosła we własnych zakładach: krawieckich, szewskich, stolarskich, ślusarskich, tkackich, trykociarskich. Po wywypieniu dyskusji nad sprawozdaniem dokonano wyborów uzupełniających do zarządu T-wa. Zarząd ukonstytuował się w następującym składzie: ks. Bielawski (prezes), W. Budrewicz (wiceprezes), ks. Kraujalis, ks. Czybiras, K. Staszys, K. Walecki i P. Karajzia.

SPRAWY BIAŁORUSKIE

— Obchód rocznicy narodowej. Obchód jedenastej rocznicy ogłoszenia niepodległości Białorusi, zorganizowany przez „Komitet Narodowy”, reprezentujący odłam społeczeństwa białoruskiego, grupujący się dokola pól Jaromicza i Stepowicza zgromadził w ubiegłą niedzielę w szczupłej sali przy kościele św. Mikołaja sporo publiczności, wśród której nie brak było również przedstawicieli społeczeństwa polskiego i litewskiego.

Zebrań przewodniczył sen. Bohdanowicz, który po zagajeniu udzielił głosu posłowi Stepowiczowi. W obszernym referacie mowca uzasadniał znaczenie ideologii niepodległościowej dla rozwoju ruchu narodowego, przestrzegając przed t. zw. polityką realną, mającą na celu uzyskiwanie drobnych koncesyj, kosztem uspienia w masach aspiracji wyższego rządu. Następnie przemawiali p. K. Staszys po litewsku w imieniu T. Komitetu Litewskiego, przedstawiciele organizacji studnickich ukraińskiej i litewskiej oraz na zakończenie p. St. Świaniewicz po polsku, witaając w gorących i wymownych słowach odrodzenie starej kultury białoruskiej i życząc lepszej przyszłości narodowi białoruskiemu. Wszystkie przemówienia zostały przyjęte grzmiącymi oklaskami zebranych.

Po odczytaniu telegramów powitalnych przez posła Jaromicza chór białoruski pod kierownictwem p. Macwicia odpiewał szereg pieśni ludowych. Nie obeszło się bez incydentu. Podczas przemowy studenta Litwina obecny na sali przedstawiciel władzy przerwał mowcy i ostrzegł go, za pośrednictwem przewodniczącego przed używaniem niestosownych wyrazów.

Ponieważ mało kto rozumiał w sali język litewski, uwaga przedstawiciela władzy wywołała ogólne zaciekawienie i objawy sympatii dla młodego oratora. Tak więc — mowcowi — władze przyczyniły się do popularyzowania i rozpowszechnienia karygodnego, ich zdaniem zwrotu w przemówieniu litewskim, o którym inaczej nikt prawieby się nie dowiedział.

SPRAWY ŻYDOWSKIE

— Strajk w szkołach żydowskich zakończony. Wczoraj odbyły się już zajęcia. Onegdaj wieczorem zakończone zostały pertraktacje między pełnomocnikami gminy żydowskiej i komitetem strajkowym w sprawie zażegnania podjętego przed paru dniami strajku przez związek nauczycieli szkół żydowskich. Tym razem doszło do zupełnego porozumienia i uchwalono strajk przerwać.

W wyniku pertraktacji gmina żydowska zobowiązała się wypłacić nauczycielom 15 tysięcy złotych obecnie, pozostałe zaś 5 000 za miesiąc. Poza tem zagwarantowano nauczycielom, że do regularnego budżetu gminy wstawiona zostanie pozycja stała jako wsparcie dla szkół, oraz, że w pewnych odstępach czasu gmina wypłacać będzie pewne kwoty, aż do zupełnego pokrycia żądanych przez nauczycieli 50 tysięcy złotych tytułem jednorazowej nadzwyczajnej subwencji. (—)

— Echa skandalu w żydowskiej menie akademickiej. Zarząd stowarzyszenia wzajemnej pomocy studentów Żydów w Wilnie otrzymał wczoraj telegram od centrali żydowskich stowarzyszeń studenckich w Polsce z żądaniem zawieszenia w prawach członkowskich wszystkich studentów, którzy się przyczynili do wywołania skandalu i żydowskiej menie akademickiej i podania ich pod sąd koleżeński. (—)

SPRAWY ROBOTNICZE

— Zasiłki bezrobotnym będą wypłacone przed świętami. Wobec nadchodzących świąt Fundusz Bezrobocia poczynił wszelkie starania aby zasiłki bezrobotnym za bieżący tydzień były wypłacone przed świętami.

— Strajk krawców. W niedzielę wybuchł strajk krawców tak zwanych magazynowych (pracujących dla magazynów gotowych ubrań), którzy żądają zatrudnienia bezrobotnych, przyjmowania i wymawiania za pośrednictwem związku i przestrzegania 8-io godzinnego dnia pracy. Strajkuje 160 robotników. (—)

TEATR I MUZYKA.

— REDUTA (na Pohulance). — „Judasz”. Dziś i jutro o g. 20-ej dwa ostatnie przedstawienia tragedji K. Przerwy-Tetmajera p. t. „Judasz” z Stefanem Jaraczem, niezrównanym odtwórcą powstał tytułowej.

Jest to ostatnia sposobność ujrzenia Jaracza w jednej z najświetniejszych jego kreacji, gdyż postać Judasza zamyka on cykl swych wspaniałych w Reducie.

TEATR POLSKI (sala „Litwina”).

— Dzisiejsza premiera. Dziś, w przededniu Świąt, humor zapanuje w Teatrze Polskim na jednej z najświetniejszych fars repertuaru francuskiego „Hulaka” — Hennequina; humor ten towarzyszyć będzie wszystkim świątecznym przedstawieniom, gdyż repertuar świąteczny składać się będzie z najświetniejszych komedji i krotcehwil.

„Hulaka” posiada wszystkie walory, aby przez trzy akty bez usanku budzić publiczność. Jutro ostatnie przedstawienie przed świętami, na którym również grany będzie „Hulaka”.

— „Popołudniówki świąteczne”. W pierwszy dzień świąt o g. 5-ej pp. grany będzie „Dobrze skrojony frak”. Drugiego dnia świąt, t. j. w poniedziałek o g. 8-ej p. p. przedstawienie dla dzieci i młodzieży „Laleczka z saskiej parcelany”.

O g. 5-ej pp. — zawsze jednokolorowa sielska się p. w. w. „Kwadratura koła”.

— Sensacyjna premiera. Czynią się intensywne przygotowania do wystawienia ostatniej nowości Teatru Polskiego, pełnej humoru komedji Komara „Dwaj panowie B”.

RADJO.

PROGRAM STACJI WILEŃSKIEJ.
Fala 456 mtr. Sygnal: Kukulka.
WTOREK, dn. 26 marca.
11.58—12.10. Transmisja z Warsz

Gość w dom! Na Święta!
wódki, likiery, miody, wina owocowe
„Rektyfikacji Warszawskiej”

904-b

Kino Miejskie
Przygoda na lodowych szczytach.
Aktów 10. Harry Peel. Kasa czynna od godziny 3 m. 30. Następnym programem Harry Peel. Carski Goniec.

KINO - TEATR
„HELIOS”
DZIŚ! Wielki salonowo-erotyczny dramat głównej sztuki ŁATWA ZDOBYCZ.
ARTURA SZNITCLERA pod tytułem „Aktorka” w rolach głównych Ewelina Holt znana Europie LIJANA GISH i mistrz ekranu Bruno Kastner. Przepiękne lach głównych Jako nowoczesne małżeństwo kobiecy! Porywające momenty. Nad program: Z całego świata. Nowy dziennik „Gaumont”. Seansy o godz. 4, 6, 8 i 10.

KINO - TEATR
Polonia
Śpieszcie ujrzeć! Człowiek śmiechu
Ostatnie dni!
Conrad Veidt i Mary Philbin.
p/g nieśmiertelnej powieści Wiktora Hugo.
W rolach głównych
Początek o godzinie 4, 6, 8 i 10.20.

KINO LUX
DZIŚ! Wielki nowoczesny dramat żyłowy w 10 akt. pówny i kobiety z salonu. W rolach głównych piękna MALY DELSCHATT, znana ze swej wspaniałej gry CONRAD VEIDT i znani Werner Kraus i Harry Liedtke.
Nowoczesne małżeństwo, tragedia kobiet, które nie chcą dzieci, kobiety z salonu. W rolach głównych piękna MALY DELSCHATT, znana ze swej wspaniałej gry ERNST HOFMAN i Andja Zimowa.

Kino Kolejowe
OGNIKO
Program od 23 do 27 marca włącznie.
Największy szlager sezonu (Song, dziesięć Wschodu). Dramat sensacyjno-erotyczny w 12 aktach. W roli głównej genialna Minka Anna May Wong i jej partner Henryk George.
Początek seansu o godzinie 5-ej, w niedziele i święta o godzinie 4-ej.

FORMY twarogowe (na paschy) na baby i tortowe
BLACHY na placki i mazurki
MŁYNIKI DO MIGDAŁÓW
poleca po cenach przystępnych S. H. Kulesza Wilno Zamkowa 3

Cukiernia Mojżesza Alperowicza
UL. WILEŃSKA 20.
Poleca na święta Wielkanocne TORTY, MAZURKI, BABKI i HERBATNIKI oraz wszelkiego rodzaju wyroby czekoladowe. DUŻY WYBÓR JAJ CZEKOLADOWYCH.
NAJLEPSZE GATUNKI. CENY UMIARKOWANE
Przy cukierni otwarta kawiarnia: Godziennie, herbata, kawa, mleko, czekolada, kakao i t. d. zawsze świeże ciastka, herbatniki najlepszego gatunku.
Firma filii nie posiada. 918-2

UWAGA! Wszczętronna praktyka i duże doświadczenie techniczne umożliwiają nam podanie do ogólnej wiadomości wszystkich POSIADACZY słabych i niedających się do użytku radjodbiorników, że aparaty te, do odbioru tak elektrycznych programów mogą obecnie tanim kosztem przerobić w naszych warsztatach na nowoczesne aparaty dziające odbiorem SELEKTYWNY, CZYSTY i GŁOŚNY
Wileńskie Biuro Radjotechniczne „WILRADJO”
Wilno, Mickiewicza 23. 884

SKLEP WIN I WÓDEK
E. OLKIENICKA
1879 r. 1879 r.
poleca na nadechodzące święta: Wódki, Koniaki, Likieri oraz Wina i Miody własnej wytwórni odznaczone Wielkim Złotym Medalem na Targach Północnych. 889-0 42

DRZEWKA i KRZEWY owocowe
jabłonie, gruszy, śliwy, czereśnie, wiśnie, agrest, porzeczkę, maliny oraz ozdobne
Zaaklimatyzowane, wyhodowane na miejscu w szkółkach.
Nowy, wielki dobry wybór polecają na sezon wiosenny Szkołki Mazewskie przy Kolonii Wileńskiej
Wilno, Zawalna 6, m. 2 Ceny przystępne.

Na sezon wiosenny i letni
Magazyn sukna i jedwabiu
CALEL NOZ
Wilno, ul. Niemiecka 19. Telefon 8-90.
Nadeszły najnowsze damskie i męskie materiały
Jedwabie na płaszcze i suknie
wielki wybór materiałów męskich
FIRANKI PORTJERY DYWANY
Ceny poza konkurencją. Ceny poza konkurencją.
UWAGA! Żadnych filii w miejscu firma nie posiada. 926

ŚWIETNE AMERYKAŃSKIE MOTORY NAFTOWE
MASSEY-HARRISA
o sile 1 1/2, 3, 4 1/2 i 6 sil k. stałe i na wózkach
poleca
Zygmunt NAGRODZKI
Wilno, Zawalna Nr 11-a.
Sprzedaż na dogodnych warunkach kredytowych. 876-1

Poślubię inteligentną panią w wieku do lat 22 za splacenie długu hipotecznego 6000 dolarów. Pierwszeństwo mają studenci. Kandydatki przoszone są o nadesłanie krótkiego życiorysu z fotografią do zwrotu pod słowem honoru. Ofertę uprasza się adresować do Administracji „Kurjera Wileńskiego”, ul. Jagiellońska 3, pod № 13.

Polskie Akumulatory
syst. Dr. POLLAK
anadowe, katodowe, samochodowe i inne, przewyższają wszystkie wyroby zagraniczne. Najwyższa nagroda w kraju i zagranicą PRZEDSTAWICIELSTWO, FACHOWE ŁADOWANIE, NAPRAWA.
E. Technik Michał Girda.
Wilno, Szopena 8. 603
Telefon 16-72. Telefon 16-72.

Ceratę Linoleum
chodniki, wycieraczki i dywany
poleca w wielkim wyborze
J. WILDSZTEJN. Wilno, ul. RUDNICKA 2. 927-1

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD KRAWIECKI
L. KULIKOWSKIEGO
WIELKA 13. 731
WIELKI WYBÓR MATERJAŁÓW, UBRANIA GOTOWE I NA OBSTALUNEK.

Poleca na ŚWIĘTA
Formy do Bab „L U X”, tortu, twarogu, baumkuchenu Nakrycia stołowe.
CENY ZNIŻONE
Stanisław Krakowski. Wilno, UL. WIELKA Nr. 49. TEL. 1436.

LEKARZE
DOKTOR BLUMOWICZ
Choroby weneryczne, syfilis i skórne.
Wielka 21.
Od 9 — 1 i 3 — 8. (Telef. 921). 629

Licytacja.
Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie agentura w Wilnie przy ulicy Wielkiej Nr. 66 podaje do wiadomości, iż w dniu 27 marca 1929 r. o godzinie 10 rano odbędzie się licytacja ruchomości — biurowej, urzędzenia i kas ogniotrwałych. 885

Nowy wynalazek
Zaoszczędzisz sobie czas i pracę kiedy kupisz nowowynalezioną wodną Mastykę-kolorową
gotową do użytku dla różnych podłóg, a potem nie zafarbujesz sobie rąk. Wyłączna sprzedaż w sklepie farb i mater. elektro-technicznych.
„A. Szur Sukces”
Wilno, róg ul. NIEMIECKIEJ Nr. 11 i zaułku ŚW. MIKOŁAJA Nr. 1, tel. 11-11. (wejście z zaułku).
UWAGA: Kupujący otrzymuje darmo premię. Tam również lampy elektryczne po najtańszych cenach. 917-0

Męskie kapelusze
najlepszych fabryk
Palta gabardinowe
światowej marki „Pewu” i in.
Palta płócienne-impregnowane.
Płaszcz gumowe
w największym wyborze
Taniej niż wszędzie.
H. SWIRSKI,
Niemiecka 37 (vis-a-vis Ratuszu). 936-1

Ogłoszenia
do Kurjera Wileńskiego
przyjmuje na najbardziej dogodnych warunkach ADMINISTRACJA Kurjera Wileńskiego Jagiellońska 3. Telefon 99.

D. Zeldowicz
choroby weneryczne, syfilis, narządów moczowych, od 9—1, od 5—8 wiecz.
Kobieta-Lekarz
Dr. Zeldowiczowa
kobięce, weneryczne, narządów moczow. od 12—2 i od 4—6 ul. Mickiewicza 24. 624 W. Zdr. Nr 182.

WĘGIEL i koks
wagonowo oraz tonnowo w zapłombowanych wozach
M. Deul w Wilnie
JAGIELLOŃSKA 3-6, tel. 811.
SKŁAD: Polski Lloyd, Słowackiego 27, tel. 14-46. 935

NOWOŚCI MODEL 1929 r.
RADJO
Trzechlampowy ekranowy odbiornik co do mocy zasięgu i selektywności zastępuje 5 — 6 lampowy.
Ekonomiczny, tani i łatwy w obsłudze
W LEŃSKA POMOC SZKOLNA
WILNO, WILEŃSKA 38. 895-0

Gotówkę
lokujemy najkorzystniej u osób solдных.
Dom H-K „ZACHĘTA”
Mickiewicza 1, tel. 9-05. 931

DOMÓW
dochodowych w różnych dzielnicach na dogodnych warunkach wielki wybór
„INFORMATOR”
Jagiellońska 8/14. 812-0

DOKTOR MEDYCYNY
A. CYMBLER
CHOROBY WENERYCZNE i SKÓRNE
Elektroterapia, Diatermia, Słońce górskie, Sollux. 625
Mickiewicza 12
róg. Tatarskiej.
Przyjmuje 9 — 2 i 5 — 7.

Orkiestry amatorskie
mogą nabyć po cenach przystępnych używane instrumenta dęte wymagające pewnego remontu: 2 flety, 6 klarinetów, 1 kornet, 1 skrzydłówka, 2 trąby „S”, 1 alt, 2 tenory, 1 baryton, 1 puzon, 3 basy, 2 werble.
Zgłaszać do kapelmistrza 6 p. p. Leg. w koszarach Ignacowskich w godzinach służbowych. 921

Każdy technik
czyta i ogłasza swoją firmę
w
„Wiadomościach Stowarzyszenia Techników Polskich w Wilnie”.
Prenumerata: rocznie — 12 zł. półrocznie — 6 „ kwartalnie — 3 „
Nr. pojedynczy — 1 złoty.
Redakcja — Wilno, ul. Wileńska 33, tel. 75.
Administracja — Wilno, ulica św. Jańska 1.
Drukarnia „Znicz”. Telefon 3-40.

Samochód
Ford Torpedo Warszawianka — sprzedam tania w bardzo dobrym stanie. Warszawa, Ślizka 8 m. 29 tel. 426—39. 934

Ulokujemy
sumy 1000 i 3000 dolarów pod dobre oprocentowanie
„INFORMATOR”
Jagiellońska 8/14. 879-0

Dr. Kenigsberg
CHOROBY WENERYCZNE, SKÓRNE i lekarskie. Przyjmuje 9-12 i 4-8. 2996
Mickiewicza 4
tel. 1090. W. Z. P. 73.

W. JUREWICZ
były majster firmy „Pawel Bure”
poleca najlepsze zegarki, sztuczne, obręczki ślone i inne rzeczy. Gwarantowana naprawa zegarków. i biuterii po cenie przystępnej. SZACUNEK KAMIENI—BEZPŁATNY
WILNO, Adama Mickiewicza 4.
Tamże potrzebny pracownik zegarmistrzowski. 437

SPRZEDAM
dwa domy
na Zwierzynie przy ul. Dzielnej i Giedyminowskiej.
Dowiedzieć się: ulica Lwowska 12-4.
Kino-Teatr Polonia
w Wilejce poszukuje wspólnika lub dzierżawcy, a także może być sprzedany, warunki dogodne. 922

Dom Handlowy
H. Sikorski
POLECA
w wielkim wyborze
MEBLE
KOSZYKOWE
KAWIARNIA
„KRÓLEWIANKA”
Wilno, Królewska 9
Zakąski zimne i gorące. Piwo. Obiad 2-3 go.
dań z chlebem zł. 1.30.
Abonament miesięczny zł. 32. Gabinety. 928

Zgubiona książka wojskowa, wydana przez P.K.U. Li-da na imię Antoniego Peropieczna r. 1898 unieważnia się. 886-1

INFORMATOR
GRODZIENSKI
Akuszerka
Marja Brzezina
przyjmuje od 9 rano do 7 w ul. Mickiewicza 80 m. 4. W. Zdr. Nr. 3093. 829